

A Pécsi Ítéltábla a Fóris, Schneider, Szép, Zacommer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Fóris Kálmán ügyvéd, fél címe) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - az Igazságügyi Minisztérium Jogi Szolgáltatási Főosztálya (ügyintéző: dr. Horváth Miklós jogtanácsos, fél címe) által képviselt **alperes neve** alperes ellen kártalanítás megfizetése iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 2018. június 27. napján kelt 4.P.21.075/2017/20. számú részítélete ellen az alperes által 21. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

### **r é s z í t é l e t e t:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság részíteletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

A részítelet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **Indokolás**

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes emberölés büntettének megalapozott gyanúja miatt 2015. július 21. napjától őrizetben, 2015. július 23. napjától 2017. április 26. napjáig előzetes letartóztatásban volt. A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.36/2017/88. számú ítéletével bűnsegédként elkövetett emberölés büntette miatt tizenhárom év fegyházban letöltendő szabadságvesztésre és tíz év közügyektől eltiltásra ítélte. A Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2017. április 26. napján kelt Bf.III.57/2016/12. számú ítéletével az ellene emelt vád alól felmentette.

A **B** községben élő felperest és családját erdőgazdálkodási és vadászati tevékenysége miatt az egész község ismerte, letartóztatásának híre hamar elterjedt. Fogva tartása alatt a felperes felsőfokú tanulmányokat folytató nagykorú gyermekét támogatni nem tudta, az általa vezetett gazdasági társaság, a **R Kft.** felszámolás alá került, üzleti partnerei nagy részét elveszítette.

Nagykorú gyermeke a felperest egy alkalommal látogatta meg a büntetés-végrehajtási intézet szigorú biztonsági fokozatú részlegében, azonban a körülmények okozta megrázkódtatás miatt orvosi kezelésre szorult. Letartóztatása édesanyját is megviselte, ártatlanságában nem bízott, arra is tekintettel, hogy korábban a Somogy Megyei Bíróság nyolc év börtönben letöltendő szabadságvesztésre és nyolc év közügyektől eltiltásra ítélte.

A felperes keresetében az előzetes letartóztatás miatt 30.000.000 forint sérelemdíj és 10.000.000 forint vagyoni kártalanítás megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kártalanítási kötelezettség jogalapját nem vitatta, az igényelt sérelemdíj és kártalanítás összegét azonban eltúlzottnak találta.

Az elsőfokú bíróság részítéletével az alperest 8.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezte, míg ezt meghaladóan a keresetet a sérelemdíj megfizetésére vonatkozó részében elutasította. Határozatának indokolása szerint a felperes a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 580.§ (1) bekezdés II. pont a) pontja alapján az előzetes fogva tartás miatt kártalanításra, ezen belül a Be. 582.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52.§ (1)-(3) bekezdései alapján sérelemdíjra jogosult. Úgy ítélte meg, hogy a felperes a szabadságelvonással rendszerint együtt járó hátrányoknál súlyosabb sérelmeket nem igazolt, ezért a sérelemdíj összegét egyrészt az előzetes letartóztatás hosszabb időtartamát, a szigorúbb fogva tartási fokozatot, másrészt a felperes által korábban letöltött szabadságvesztés büntetést értékelve - a más hasonló ügyekben kialakult ítélkezési gyakorlatot, valamint az ismertetett esetektől eltelt időben az ár-és értékviszonyokban bekövetkezett változásokat is szem előtt tartva - nyolc millió forintban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság részítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak részbeni megváltoztatása és a sérelemdíj összegének 4.000.000 forintra történő leszállítása iránt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte az irányadó időszak ár- és értékviszonyait, mert a kiindulásnak tekintett eseti döntésben (BDT 2015.3282) megjelölt időponthoz képest - a KSH által közzétett harmonizált fogyasztói árindexet alkalmazva - 2017-ben 120%-os volt a fogyasztói árindex, ezzel szemben az elsőfokú bíróság 179%-os indexálást alkalmazott. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság helyesen tulajdonított jelentőséget a felperes büntetett előéletének, azonban azt nem kellő súllyal értékelte. Maga is eseti döntéseket hívott fel az általa helyesnek tartott összegű sérelemdíj meghatározására, havi összegre lebontva a bíróságok által megítélt kártalanítást.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság részítéletének helybenhagyását kérte. Megítélése szerint nem lehet pusztán a KSH által megadott fogyasztói árindex változásából kiindulni, mert mindig az adott ügy körülményei a meghatározóak. Emellett nem lehet figyelmen kívül hagyni a vád tárgyává tett bűncselekmény súlyát sem, amely a perbeli esetben azt eredményezte, hogy vele szemben az előzetes letartóztatást szigorúbb biztonsági fokozatban foganatosították.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetésekkel és érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság.

Az alperes kártalanítási kötelezettségét megalapozó jogszabályhelyet az elsőfokú bíróság helyesen jelölte meg a Be. 580.§ (1) bekezdés II. pont a) pontjában, és helyesen vette számításba mindazokat a hátrányokat, amelyek a Be.582.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Ptk. 2:52.§ (1) bekezdése szerinti sérelemdíj összegét meghatározzák.

Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság abból, hogy a felperes 2015. július 23. napjától 2017. április 26. napjáig, tehát közel kettő évig volt előzetes letartóztatásban. Nyilvánvaló, hogy minél hosszabb ideig tart a szabadságelvonás, annak kényszerű következményei annál hatványozottabban jelentkeznek a letartóztatottnál. Értékelni kellett azt a körülményt is, hogy a hosszú ideig tartó előzetes letartóztatást a büntetés-végrehajtási intézet szigorúbb biztonsági fokozatában

foganatosították, amely a szabad mozgást az intézeten belül tovább korlátozta. A fizikai kényelmetlenségek mellett figyelemmel volt az elsőfokú bíróság a családi kapcsolatok meglazulására, a lakókörnyezet negatív értékítéletére, a szabadulást követő újrakezdés nehézségeire, vagyis mindazokra a körülményekre, amelyek külön bizonyítás nélkül is a szabadságelvonás kényszerű és hátrányos következményeként elfogadhatók.

A megítélt összeg kifejezésre juttatja azt is, hogy a felperes korábban is töltött már hosszabb idejű szabadságvesztés büntetést. Ez azonban mindössze azt jelenti, hogy a börtönviszonyok nem voltak ismeretlenek a számára, de a jelen perrel érintett előzetes letartóztatásból eredő hátrányokat ettől függetlenül el kellett szenvedni.

Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra is, hogy nincs meghatározó jelentősége a vád tárgyává tett bűncselekmény súlyának és társadalmi megítélésének, mivel a fenyegetettség érzése nem függ össze az előzetes letartóztatás tényével. Azt azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy ezzel az érzéssel a fogvatartott személynek egyedül, egyébként is nyomasztó körülmények között, a családi környezet támogatása nélkül kell megküzdenie, amely a szabadságelvonással nem sújtott személyekhez képest mindenképpen jelentősebb terhet jelent.

Értékelte az elsőfokú bíróság a más hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlatot és a felmentő ítélet idején irányadó ár- és értékviszonyokat is. A fellebbezésben foglaltakkal szemben a másodfokú bíróság azzal a felperesi érveléssel értett egyet, amely szerint nem lehet mechanikusan figyelembe venni a fogyasztói árindex-változásokat, mint ahogy a sérelemdíj összege havi lebontásban sem határozható meg. A szabadságelvonás folytán előállt hátrány ugyanis csak a fogva tartás teljes időtartamára vetítve, valamennyi sérelem számbavételének eredményeként határozható meg (BDT2015. 3282.). Az elsőfokú bíróság által megítélt összeg a kialakult bírói gyakorlat mellett sem tekinthető eltúlzottnak, utalva ebben a körben a Kúria Pfv.IV.21.949/2012/4.számú ítéletére, amelyben a bíróság - nem vitásan többletkörülményeket is értékelve - a 2007. szeptember 14. napjától 2008. augusztus 27. napjáig tartó 11 hónap időtartamú fogva tartásra 8.000.000 forint kártalanítást állapított meg, míg a Pfv.III.20.428/2011/9.számú ítéletével a 2001. április 5. napjától 2002. február 19. napjáig terjedő 10 hónapos időre 6.000.000 forintot tartott alkalmasnak valamennyi hátrányos következmény kompenzálására.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj összegének leszállítására indokot nem látott, ezért az elsőfokú bíróság részítéletét - fellebbezett részében - az 1952. évi Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező alperes az 1952. évi Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján - a Kúria 4/2009. (XII. 14.) PK véleményének I. pontjára is figyelemmel - köteles megtéríteni a felperes fellebbezési eljárásban felmerült perköltségét, amelyet a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése, valamint 4/A.§ (1) bekezdése alapján 100.000 forint + ÁFA összegben állapított meg.

Az alperes személyes illetékmentes, ezért a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a személyes költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján.

Pécs, 2019. január 17.

. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán  
Judit s.k. bíró